

N°. 42.

Sestdeenà, 14 (26.) Oktober

1872.

Rakfa par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

Rahditajs.

Cekschemmes sinna. No Nihgas: pabr Keelsirsu reisofcham, — sahdsiba, — wiltiba. No Luggajdu pils p.: ugguns-grehts. No Gramsdas: jauna pagastamahja. No Binnu-f.: flosla tautas walloba. No Ostrowas: pabr nelaimi sinagogà. No Amura: pabr leeleem pluhbeem.

Ahrsemmes sinna. No Mahjemmes: pabr Schleswig-Holsteini, — Gsfafes aigahjei. No Chstreitjas: Ungaru teepchanohs. No Franzjas: Gambetta lishkeschana. No Englandes: pabr Napoleonu. No Italijas: Pabwests un Italijas wald. No Turzijas: atkal jauns leelweefis, — sultana leeliba. No Konstantinopeles: sultana dahwana. No Japanas: tur gaisma pleschahs.

Jaunakahs sinna.
Redjami augli. Kà zilwekus warr pasibi. Jauna awise. Grah-matu sinna. Labbibas un zittu prezzu turgus.
Peeliktumà. Venbes meita. Appini un meeschji. Dsirlstele.

Cekschemmes sinna.

No Nihgas. Waldischanas awise pasluddina telegrafa sinna no Liwadijas, kas 9tã Oktober no turrenes islaista un skann tã: Wallar pulksten 2 pehz pufsbendas tee augstee Keelsirsti Wladimir, Sergei un Paul no Baltas aisreisija us Odeffu, no turrenes tablat dohsees us Pehterburgu atpallat.

— 7tã Oktober tã kahds pirmas gildes kophmannis Friedländer wahrda, fuhthija sawu 17 gabdus wezzu andeles mahzellu us Heimann un Zimmermann lantori, tur fanemt un pahnest 10036 rubtus naudas. Mahzellis naudu gan bij fanehmis, bet ar to aigahjis, kur pascham patikka. — Schejenes polizejai taf isdewahs, jaunam saglam pehdas panahkt, jo to atradda Seepneel-kalnã, atraknes Maria Dhsolia mahja, tur tas ar kahdu sawu pasihstamu, agraku muzzineela mahzellu, kophã bij nomettuschees. Abbi schee jaunee meisteri bij jau-

nus apgehribus sapirkuschi un 400 rubti naudas wehl atraddahs teem klahkt. Pristawam Hölkel lungam isdewahs isklaufinajoht fadsicht, tur ta pahreja nauda; no tahs tad 9256 rubtus pehz peerahdischanas atradda treijãs puddeles Gbelmuischas meschã eeraktus. Tad nu no wiffas tahs summas istrubka 380 rubti, to par jaunee apgehreem isdewuschji.

No Nihgas. Lai gan „Mahjas weefis“ reisu reisahm semm'ju laudihm irr usfauzis: „Sargajtees no wiltneekem“ un lai gan jau irr rahdijis un stabstijis, zil beskaunigi un neschehligi daschureis semneeki tã teef apmahniti un peewilti gan no rupjeem, gan arr no smalleem blehscheem, tomehr wehl if deen' netrubhst kauschu, kas kaujahs fewi peewilt us-tizjedami blehschu fmaidigeem wahrdeem un gudrahm isrunnahm. Winnã neddelã atkal eenahkt pee mums semneeks, — kurra wahrds un dsihwes-weeta mums sinnami un schehlojahs, ka tas un tas kophmannis winnu beskaunigi peekrahpis. Saderrejis tam sawus linnus; un kad linni bijuschji nodohti, tad derretajs peeweddis to ihsto kophmanni, kas naudu ne-ismalfajis wis kahdã lantori, bet wihnuhi, un kad schis tam sawu derreschanas sismi bijis atdewis, tad ismalfati 23 rubti majak, nelã derrejis, jo kophmannis atteizis, ka winna prezze ne-effoht to wehrta. No nu darriht? Ne nu lezzibas, ne leezineeku, ne arri sinnams, kur tahds kophmannis dsihwo! At-nahkt nu wihrs un luhds, lai awises darra sinnamu scho notikkumu zitteem, ka tee arr lai neteef tã peekrahpti. Prassijam: woi tad pats jau ne-effi M. weefi lassijis tahdas sinna agral? Atbild: to nu, lungi, lassiju, turreju awises par dahrgahm, ihpaschi

schinni gaddâ, fur 60 kap. wairaf jamaffa, — ta-
deht jau neturreju. Tè nu bij! 60 kapeitas schehlo-
jis un 23 rubtus paspehlejis. — Usfauzam tè wehl
reis mihteem tautescheem: Nepahrdohdad sawu prezzi
us zetta woi sehtas-ruhmes tahdeem pirzejeem, to
labbi nepasihstat un pahfurreem nesinnat, kas tee
irr un fur tee dsihwo un nedohdeet sawu prezzi prob-
jam, eefam ristiga nauda naw rohâ!

No Gramsdas. 30tâ Augustâ, tai peeminnas-
deenâ, kad Kursemme dsimtsbuhfchana atzelta, bija
Gramsdneeeem preezigi un jauki swehtki. To tanni
deenâ, pehz pabeigtas Deewa-kalposchanas basnizâ,
eefwehtija draudses mahzitajs winnu jaunu pagasta
un teefas-nammu, kas netahlu no Gramsdas bas-
nizas, mahzitaja muischas un ehrgelneeka mahjas,
tahdas 10 werstes no Preekules dselz-jetta stazi-
jona, preebeena mallâ, fur 4 zetti lohpa fateff, at-
rohnahs. Swehtki eefahlahs ar ihpaschi us to deenu
rihmetu dseefmu, to us 4 balshim nodseedaja. Tad
draudses mahzitaja l. turreja lohshu eefwehtifcha-
nas runnu un pehz tahs, dseedaja wiffi lohpa „Lai
Deewu wiffi lihds.“ — Pehz schihs dseefmas wehl
turreja runnas: R. Jaujeed un Klewers l. l. un G. F.
Schönbergs uslahra tai deenai par gohdu tschetr-
lahrtigu frohniti no laufu pulkehnm pihtu. Tad
dseedaja Gramsdas lohris us 4 balshim latwiffi:
„Deews, fargi Keiseru,“ un pehz swehtifchanu. — Pehz
tam eefahlahs dantschu preeki, kad bija weefi pa-
preekesch tappuschî pameeloti, — jo weefu bija tai deenâ
no wiffahm lahrtahm lohpa faluhgti — augsti un
semmi. Wallarâ tappa jaunajs italtais nams ar
pehrwotahm lampahm apgaifmohts un wirs leelahm
durwihm, fur glihts apselihts, no lohla isgreetts,
walsts ehrglis uslitts, tur frohnos eepihts trans-
parents atspihdeja, fur tee wahrbi: Aleksanders I. un
Aleksanders II. un „brihwiba!“ uggunî mirdseja.
Wehl wallarâ atbrauza no tahleenes, Ruzzawas
basn. dr. ffohl. Chr. Sch—g, kas wiffieem patihlamu
lihdsibu runnaja „jauunu nammu ar bruhiti, lam,
lahjas swinn,“ falihdsinadams. Preekesch runnas
dseedaja wehl reis: „Deews, swehti Keiseru!“ un
pehz runnas: „Deews, swehti Kursemmi!“ — Tad
eefahlahs ihstena lauschu halle, kas tiffai ap pufs-
nakti beidsahs. Latweeschu teaters arri tappa speh-
lehts un us balshim dseedahs. — Schis glihtais
teefas nams un pagasta magafihne, kas abbas eh-
las diwos gaddos — pehrn un schogadd' — no
Disch- un Mas-Gramsdas pagasteem lohpa taifitas,
leezina, ka Gramsdneeki irr glihtu, stipru ehku pa-
sinneji un zehleji. Ihpaschi wehl scheit pee scho
ehku uszelschanas gohdu irr ispelnijis pagasta wez-
zalais G. Inke l., kas ne apniffuschî ruhpejees un
gahdajis, ka warreja tahdas labbas, ar jaukahm
eeriktehnm apzerratas ehlas uszelt. — bes gruntswee-
tas un dahrsa, to Disch-Gramsdas zeen. barons A.
v. Korff lihds ar buhw'lohleem pagastam par welti
dewa, un bes bakku, lakku, steegetu, alminu ic. ic.

peeweschanus, maksa abbas ehlas lohpa 3240 rub-
tus skaidrâ nauda. Schihs abbas ehlas usach-
mahs torgû taifihf Deepajas buhw'meisters M. Durbe.
Lai Deews swehti ehku zehlejus, jaunu pag. nammu
un Disch- un Mas-Gramsdas pagastu un winnu
walbischanu!! G. F. S.

No Luggaschu pils pagasta. Preekteenas wal-
karâ tai 24. Septemeri f. g. pulst. 8 nobegga
fcha pagasta Jaun-Dillgal, to arri par Bullu fauz,
rija lihds ar brangu un deefgan leelu lambari, kas
gallâ bij buhwehits un fur eefschâ dsihwoja. Mah-
jas laudis bijuschî wiffi gulleht aigahjuschi, ta-
deht, ka rihtâ gribbejuschi kult; til par leelu laimi
faimneeze ar meitu bijuschas augschâ un wehrpuschas
willu. To kad tahs augschâ nebuhtu bijuschas, tad
gan laifam wiffi par laupijumu uggunim paliktu.
Wehrpjohht tahs dsirdejuschas, ka rihtâ spraulfchoht,
tadeht gahjuschas luhlahht, bet til to durris, kas us
riju eet, attaisijuschas, tahs ar bailehm eeraudfija,
ka augschâ wifs jau leefmâs. Abbas gauscham no-
bibijuschahs, zehluschas faimneeku augschâ, kas arr
ar bailehm buhdams til sawu masumiau fagrabbis,
to isneffis un ohtru reisi eefschâ sfreenohht tas til
spehjis wezzenei, kas behrnu aulle, palihdsieht par lohgu
ahra tift, jo patte wezza un ar wahjahm azzim buhdama,
nebij warrejuse iscet. Ugguns drihsumâ bijis tâ
wiffu pahraehmîs, ka no eefschas ne to wairs glabht,
til laime, ka wehl wiffi warrejuschi isglabhteet. Arri
no ahra puffes nau werrejuschi wairaf isglabht, ka
lahbus maisus labbibas, kas lehwenî bijuschî eenesti
un tur wahgus iswillt, bet wifs zits tâ: linni tâ-
pat puifchu tâ faimneeka, kas paspahrne bijuschî fa-
likti, linnu mihtstijamais maschins lihds ar dascheem
faimneeziabas rihtleem, fadegguschî. Ugguns bij breef-
migs, jo rija pilla ar ferru un rijas augfcha ar
garreem salmeem tâ, ka ne kuhlis wairs mahjâ ne-
atrchdahs un fur wehl tee linni, kas wiffi drihsumâ
leefmâs stahweja. R. M.

No Pinnu semmes raksta, ka 28tâ Septbr.
Helsingforsê bijuse fapulze, lam par preekeschneeku
bijis professors Klewe, un tur tee turrejuschi padoh-
mus, woi ne warretu naudu fadabbuht, ar to eetai-
fihht ffohlu, fur mahzibas dohtu Pinnu wallodâ.
Bij jau peenahfuschas diwas gahmatas jeb wehst-
nizes no tautas draugeem, turru latrai 1000 mah-
las fuhhtitas lihds, tai ffohlai par labbu. Weidsiht
balsu wairums nospreeda arri to, ka schahdâ ffohlâ
wezzali, kas nespehî malfahht, ffohlu preekesch behr-
neem dabbuschohht bes malfas.

No Ostrowas raksta, ka tur tai wallarâ preekesch
falihdsinashanas-deenas, schihdu sinagogâ notiffuse
breefmiga nelaima. Wallara pahitari tur eefahkti
pulksten 5, lauschu bijis leels pulks sinagogâ un zaur
tahm daudfahm gahfes-leefminahm, kas degguschas,
bijis til warrens karstums, ka lahda pawezziga schih-
deete argihbuse. Rahda winnai blakkam sehbedama
feewa littuse uhbeni atnest, lai apgihbuscho warretu

alschirbinacht. Bet là par nelaimi, tai paschâ brihdi wiffas gabhes leefminas apdissa un palikka gluschitumfch, tiffai us altara un augfchâ seeweefchu kohri kahdas zittas swezzites degga. Pa tam ta apgihbuse feewa nokritta pawiffam pee semmes un zittas pa-dittati kleefta pehz uhdens. Zittas feewas ohtrâ puffè us lohra atkal to faulfschanu nepareisi fapratufchas, sahza fleegt, fa ugguns effoht ispruzzis un nu bij fajulfschana un isbailes leelas tabdâ tumfiba un katra seewifchka nu dsinnahs us durru puffi. Wan wihri no appalfchas fauzâ, lai paleefoht meerigas, jo nelahda nelaimi ne-effoht redjama; bet ais feeweefchu brehlfchanas wainnu balfs netikka fadsirdeta. Speefchanahs un grubfchanahs bij leela, tà, fa nahwei gaddijahs baggahts ptahwums. Ugguns dsehefeji arr to kleeftchanu bij dsirdejufchi un ar faweem ribkeem atsteiguschees; bet kad ne là nebij fo dseht, tad nehmahs glabht zilweku dsihwibas. Isneffa no sinagogas gan mirruschas, gan fadraggatas feewifchkas un behrnus ahra. Libds schim kahdas 20 sinamas, kas pawiffam noht un tee libki tà fabradati, fa ne pasiht newarr. Dohma, fa gabhes leefmas tadeht isdissufchas, fa gabhes trubba narw bijuse apfohpta là waijag. Taggad turra ismellefchanu, kas pee wiffa ta wainigs.

No Amura semmes raksta, fa schinni waffarâ tur bijufchi warren leeli pluhdi. No ta laifa, prohti, no 1854. gadda, lamehr schi semme sem Kreewu waldischanas, jau pa zettortu reisi tur leeli pluhdi un schoreis 5 arschinas wehl augstaki uhdens kahpis, ne là 1868 gaddâ. Pilssehtâ uhdens zehlees libds nammu ohtrai tahschai un dauds zeemi pawiffam aispluhbinati prohjam, fa wehl ne-effoht sinams, zil zilweki libds gallu atraddufchi pluhdôs. Taggad nomanna, fa schahdi pluhdi gan effoht ta waina, fa tee apfahrtejee Kineefchi agrakôs gaddôs negribbejufchi tur us dsihwi nomestees un fa scho semmi labprahtigi Kreewijai atdewufchi.

Ahrsemmes sinas.

No Wahzsemmes. Jau kahdi 6 gaddi pagahjufchi no ta laifa, kad Pruhfija ar Ghschtreikija farwâ starpâ farroja un kur ta eenaida fakne bij iszehlfeshs no tahs strihdes pahr Schleswig-Holsteini. Kad nu 1867 gaddâ meeru derreja, tad Napoleons no farwas puffes meera punktës eespeedis to, fa pehzal turrefchoht balfeschanu Seemet-Schleswigas deht, kur lai laudis paschi isfalloht, pee fa tee gribboht palikt. Pruhfchi pehzol Dahneem peedahwajufchi tàpat gabbalu un teifufchi, kur rohbeschas buhs buht, ja til Dahnu waldischana apneufschotees, Wahzeefchus nespeest par Dahneem pahriwehritees. Dahnu waldischana toreis tà ne-effoht peenehmuse to, kas winnai dohts un tà tas palizzis. Taggad nu ta leeta pamasam zehlfeshs kahjas un Pruhfchi ne-effoht wis tai pretti, bet tà, fa winneem nelahda leela flahde neteef. Bitas sinas falka, fa awises ween taggad to sinu kahjas zektoht, dohmadas, itt là tai keiseru fa-

pulzè buhtu pahr scho leetu runnahts; bet to neweens nesinnoht, woi tur kas pahr to runnahts, woi nerunnahts wis. Napoleons tolait' effoht tè starpâ eemaisfjees, gribbedams eemeflu dabbuht, pee fa Pruhfija warretu kahdu reis libbeleht un arri là eemaisftees tai Wahzsemmes Seemeta beedribâ, kas tolait' iszehlahs. Dahniya toreis dohmadama, fa Pruhfija drihs tilfchoht pahriwarreta un pasemmota, no Pruhfijas nelahdu padohmu us faderrefchanu nepeenehmuse, zerredama, fa kad Napoleons Pruhfija preelfchâ nemfchoht un pasemmoschoht, tad winna gan wiffu Schleswig-Holsteini dabbufchoht atpallat. Bet tas nu ne-effoht wis tà notizzis un tadeht schi leeta palikfufe pawiffam là aismirista un atmeesta. — Sinnams, ja nu Dahniya gribbetu to atkal gismâ zelt un taf laut fo labbal dabbuht ne là itt nelo, tad tai buhtoht japaleef meerâ ar to, fo tolait' Pruhfija peedahwajufe, un sinams, ta ne-effoht nelahda leela manta.

No Wahzsemmes. Pahr teem Elfases un Lotrinas aisgahjeem taggad nahl flaidrakas sinas, kas stabsta, fa til tee wiffu-baggatee un wiffunabbagatee effoht gahjufchi us Franziju. Baggatee dohmajoht, fa winneem effoht weenalga, kur farwu kaptalu rentes patehre, Wahzsemme woi Franzija, un nabbagee dohmajoht, fa winneem ne schè ne tur effoht fo pasandeht, nabbagi winni bijufchi un nabbagi palikfchoht. Bet tee widdejee, lam farwa darba un petnas weeta tè mihta, tee palikfufchi farwâ tehufchka. Un kas nu noteefoht? Daudst farwu tratfumu noschelhodami, nahfoht atkal atpallat — jo ne-effoht wis Franzija atraddufchi gattawu maist bes darba, ir wehl ne darba weetas nelur nebijufchas. Tè palikka!

No Ghschtreikijas. Ungari taggad effoht stin-gri us kahjahm, wiffas leetas wirtrohtu dabbuht par tahm zittahm tautahm Ghschtreikija. Winneem nu irr farws kehniufsch un, tà faktoht, farwa ihpafcha walsts, bet nu tee wehl kahrojohht farwu ihpafchu banku arr' eetaufiht, tà, fa winneem ar Ghschtreikijas naudas buhfchanu wairs nebuhtu nelahda dalka. Winni taggad isturrotees til laimigi un til padewigi keiseram un zaur to arr' wiffu dabbujohht us farwu puffi, là, ja tà arween us preelfchu eefchoht, ihsta waldischanas warra pahrzelfschotees no Wihnes us Pest pilssehtu Ungarija. Ungaru banka tad buhfchoht ta ihstena walsts-banka un Ghschtreikijas banka til weena atdalka no tahs. Tapat arr tahs zittas tautas, là Wahzeefchi, Pohki, Tscheli ic. buhfchoht sem Ungareem stahweht; un to warroht teefcham zerreht, jo taggad ta leelaka politikas straume cijohht us Ungarijas puffi un teem us to effoht deesgan drohfchibas, lai gan ne til dauds tahs gudribas un fapraschanas. Taggadejais walsts kanzleris grafhs Andrassy schim brihscham laimigi wadda walsts stubri un leelabs, ar farwu gudribu wiffas grubtibas pahrfpehjis. Un kad nu tas arr irr wairal Ungaris

nelà Gbtreikeets, tapeh; tab Ungareescheem newar-
retu isdohtees fawu mehrki panahft?!

No Franzijas. Wezzajam presidentam Tjeh-
ram dauds stipras pahrmeschanas jadsird pahr to,
ka prinzi Napoleonu lizzis israidihft abrà no Fran-
zijas. Winsch gribboht kà ne kà Italiu Franzijai
peelabbinaht un darroht til aplam, ka Italias keh-
nina snohtu israida no semmes abrà. — Pa tam
Gambetta ar fawu mihtstu mehli eet pa pilssehtahm,
kandis us fawu puffi labbinadams, un fawas tau-
tas wahjo puffi pasihdams, fahzis Franzuschus kreeti
usleeliht, teidsams, ka Frantschi effoht tee labbatee
kandis un labbaka tauta pasaulè, kas til zitteem dsihda-
mahs labbu darriht, fawu flahdi nemas nebehda-
johft, un ka ta effoht ta weeniga gaismas un tiffumu
isplattitaja pasaulè. Winnai effoht tahdi labbi til-
fumi, kahdi ne kahdai zittai tautai ne-effoht, —
winna woi mirstoht us to, ka lai wiffai pasaufei
noteel taisniba. Franzijai wajagohft zeltees un
buht pahr wiffahm tautahm pahrakai un pee fawa
gohda un flawas atkal tift un t. pr. Sinnams, ka
wehligem Frantscheem tahda flawa irr deewin-
augstais un tadeht Gambetta wahrdeem reisu rei-
sahm flanaai un ilgi usgawilleja un teiza, ka winsch
pareisi runnajohft.

No Englandes sinno, ka wezzajam Franzi-
jas keiseram Napoleonam III. un winna familijai
ta dsihwe Englande fahloht patift un tee eetaif-
tees us ilgatu palischanu. Keisers preefsch fawa
dehla ismeflejis skohlu, kur tas to labbu warr mah-
zitees un bes ta to subtoht us reisoschanahm pa
jemmehm aplahft. Stahsta arr, ka nahkoshà pa-
waffarà braufschohft us Madera fallu un kehneene
fawu fuggi teem apsohlijuse doht preefsch reisoschanas.

No Italijas. Is Rohmas sinno, ka pah-
wests pais ar fawu rohku leelu garru gahmatu
(wehstnizi) rakstijis kehnam Wiktoram Emanue-
lam, pastahwedams us to, ka lai tahs garrigas
preesteru jeb tizzibu kahrtas (ka Jesuitus re.) neis-
ahrdoht. Franzijas wehstneeks, kas tai laikà pee
pahwesta bijis, tam eerunnajis, lai til saturroht ween
duhschu, kehniensch newarroht to darriht, jo Franzija
ar fawu gohda wahrdu apnehmusehs winnam to
netaut. Italiu til wehl nahlamà walfts runnas
deenà dohmajohft to peesohlitu garrigneeku liffumu
isdoht, bet jau arr rahdotees, ka ihsta drohschiba
tai truhstjoht. Pa tam Franzijas wehstneeks dar-
bojotees, ar wiffadeem eemesleem, ka warretu scho
ministeriju gahft pirms tas liffums isdohts un ka
tab us winna padohmu tiftu eezelta tahda mini-
sterija, kas ar Franziju draudsihà un kas strahdatu
tà, ka lai Italiu paleel tahda, kas bes Franzijas
wehleschanas ne-eedrohschinajahs ne to darriht. —
Nesennu ministerija zaur Rohmas gubernatori liffuse
kardinali Antonelli usrunnahft, pahwestam peeminneht,
ka lai winsch to zaur liffumu winnam nospreestu gadda
naudu, 3 mill. 220,000 libres fanemtu. Antonellis

gubernatoru gan usnehmis, arri to ministerijas rakstu
fanehmis, bet turklaht fazzijis, ka pahwests win-
nam uswehlejis, to naudu atraidihft.

No Turzijas. Zif ilgi tab nu irr, ka leel-
wesiru Mahmud Paschu no ammata nozehla un
Midhad Paschu ezehla winna weeta un Mahmud
Paschu kà leelu blehdi dsihrahs nosohdiht. Tag-
gad raksta, ka Midhat Pascha jau atkal effoht no-
mests un Rudschi Pascha winna weeta par leelwe-
siru ezeelts. Stahsta, ka schis til tà pagaidam ween
effoht ezeelts, wehlah wezzo Mahmud Paschu atkal
ezeleschoht wezza gohdà. Kas lai tè faproht Turku
taisnibu woi netaisnibu!

Pahr to sribdi ar Montenegreescheem sultans lee-
lotees, ka pahrafapejus kreetni strahpeschoht. Mon-
tenegra effoht Turku gubernija un tè ahrsemneekem
ne-effoht nelahda dakta kahdu wahrdu fazzihft, kab
winnam ar faweem pawalstneekem kahda darrischanu.
Sawà augstprahtiba sultanam tas arr' nepatihloht,
ka Serbijas jaunais firts Milans no fawa waldis-
neeka gohda dauds isturroht; tapeh; winsch tam bub-
schohft peeminneht, lai apdohmajohft, ka effoht tillai
scha pawalstneeks ween. Schi warrena augstprah-
tiba sultanam gan galwà kahpuse no ta, ka kristi-
gas waldischanas winnam pahahwa Kandiju til ne-
schehligi nospeest un arri Montenegro sem fawa
juhga bahft. — Zittas sinnas atkal stahsta, ka tas
sribdis schoreis ar Montenegreescheem iszehlees ta-
deht, ka wehl tahs rohbeschas stary abbahm sem-
mehm ne-effoht rittigi eerahditas un schoreis Turki
effoht rohbeschas pahrafapufchi.

No Konstantinopeles sinno, ka sultans skais-
tu karrihti ar diweem islassiteem sirgeem effoht mufsu
augstam Keiseram dahwinajis. Scho dahwanu kahds
Turku damp-fuggis noweddishohft us Pehterburgu.

No Japanas. Kà rahdohs, tab Japana driht
warrehs Ciropai blakkam stahtees. Winnu warre-
nais keisers jeb mikado tillai usfauz: „Lai tohp
gaisma!“ un tuhda paleel gaischs. Taggad winsch
pawehlejis 55000 skohlas zelt fawà walste. Win-
nam tohti tihloht wiffu pahrtaiht labbakà kahrtà un
gribboht Ciropas patihkamo dsihwi arri Japaneescheem
wehleht. Lizzees fewi paschu nobildest ar ma-
schini, jeb fotografeereht; un winsch brauzohft pa dselsu-
zeekem. Arri telegrafus lizzis eetaisihft. Nangasaki
pilssehtà winnam eesittees prahtà, pa telegrafu fa-
runnatees ar Ciropas waldeekem; bet kad tam
tiffa fazzihfts, zif laika aiseeschohft, kamehr atbilde
pahnahfschoht, tad no tahm dohmahm atstahjees.
Tahs sinnas par karru ar Koreas fallu, nebijuschas wis
rittigas; nelahds karschs neubuschohft. Japaneeschi
steidsotees wiffu fataisohft us leelo israhdischanu, ko
nahlamà gaddà noturreeschohft Kioto pilssehtà.

Jannakahs sinnas.

No Londones. Telegrafis no Ciropas us Australiju
jau irr gattaws.

— Us waldischanas pawehli karru-fuggi ees schinni ned-
dekà us Sansibaru, Afrika, wehrgu-andelei pretti stahweht.

No Gulbenes draudēs. Par walstis mahjas eefwehtišchanu Leias-muiščā. Winnā neddekā 26tā Septbr. Krohna Leias-muiščas walstis, kas pee Gulbenes draudēs peederr, bet kam ņawa ihpaščha baņniza irr, eefwehtija ņawu jaunu walstis-mahju, kas tai wairaf, tā 3100 rubt. f. tihra naudā maļsa, bes materiala un bes wiščahm klauštahm deenahm. — Bij jauka deena, arri laičs jauks un ņaidrs, un leels pulstis ņaušču bij ņanahjis arr no nahburgu walstim un muiščahm, ta ne tresča woi zettorta daktā nedabbuja ruhmes pa eefšču, bet leela draudse ahrā staweja pee atwehretem lohgeem. Bes Gulbenes wezza mahzitaja, kas eefwehtija, arr bij abraulufchi draudēs-teefas leelstungs un zitti lungi no aplahrtejahm muiščahm, to walstis waldisčana bij eeluhgufi us ņawu preela-gohda-deenu. — Jaunā mahjā eegahjuščhi un to persčhinu dseedajuščhi: Swehti mušču ee-eefčhanu, dseedataju kohris us baļsim ņlawas dseefminu usnehma, un tad mahzitais runnu turreja, eefahdams ar teem bišbeles wahrdeem: „Redsi, es wiščas leetas darru jaunās,” un rahdija papreelšč, ta turpat tuwumā jau nešenn jauna draudēs ņohla tiščufi gattawa, un draudse arr jau ņawas wezzas baņnizas weetā dohma drihji uštaiščht jaunu. Bet Deems neween mahjas gribboht jaunās, bet pats buhdams garš wiščwairaf wišču garrigu buščhanu gribboht arween darriht ņaidrati, tā tā apuštata wahrdi 2trā Kor. gr. 5. 17. mahja: „Kas irr eelščh Kristus, tas irr jauns raddijums; tahs wezzas leetas irr pagahjuščas; redsi, wiščas leetas irr tappuščas jaunās.” Weidsoht mahzitais peeminēja, ta jauna walstis mahja ņe stahwoht widdū starp baņnizas un starp krohga: tāwat arr wišča waldisčana eefoht litka starp Deewa walstibas un starp pafaules grehfeem, lai ņohs aisleeds un ņohda, ta Deewa walstiba warr nahlt. — Kad nu walstis mahja ar Deewa peeluhgščhanu bij eefwehtita, un dseedataji atkal us baļsim bij dseedajuščhi: „Lai Deewu wišči lihds nu teiz,” tad wehl draudēs teefas leelstungs us teem walstis preelščneeleem un wiščeem walstis lohjeleem wahrduš runnaja, lai allaschin peemin, ta ņe weetā zaur liščumu ņehtu taiščnibai buhs waldisht, lai taiščniba un gohds no ņe weetas ispleščahs pah wišču walsti. — Tad wehl baņnizas Worsteera leelstungs ar ihfeem wahrdeem ņubbinaja, lai jo drihšati eefahloht jaunu baņnizu taiščht, un ņohlija no ņawas puščes 1000 rubt. f. peelikt, tad walstis apnemsees, tuhliht ņe pasču gaddu eefahlt ar materialā eegahdščhanu. — Wehl daktera leelstungs arr kahdus wahrduš runnaja, ta Leias-muiščas walsti, lamehr wiščah ņe dsihwojis, atsiščchana un ņaidriba labbi us preelšču gahjušt, to arr pee tam warroht pasiht, tad par ņimneefem wairaf ņah gahdāt un palihgu wairaf pee ismahziteem dakterem melleht, ne tā pee wezzahm bahbahm un mahnitajeem; jo ņehnis pehdigōs gaddōs ohtru teef wairaf nahluščhi pehz ņahlehm pee ņe, nē tā agrati. Weidsoht walstis wezzakais runnaja, pateildams buhwmeisterem un strahdneefem un wiščai walstei, ta labprahtigi wišču riščošchanu paflaukijuščhi bes kahdas prettibas, tā tā nekahda ņuhdseščhana nebijušt. Un tāpat arr buhwmeisteris pateildams leelija, ta walstis ņehim to gruhthu darbu un gahdščhanu dauts atweeglinajušt.

Kad nu wiščas runnas bij beigtas un wehl „Gohds Deewam ween ar pateilščhan” bij nodseedahs, tad eefahje jaunai walstis mahjai ar wišču un ņehampanu usdšert labbu laimi. Papreelšč draudēs teefas leelstungs ņawu glahsi pazehligu auglam Keiseram par gohdu, kas ņemneefem til ņehelīgus un labbus liščumus zehlis; un tad wehl zitteem walddineefem, leeleem lungeem, walstis preelščneefem un wiščai walstei usdšehra weščelibu. No ņe weščas walstis arr bij atnahjis weens baņunu kohris, kas jauki un ņehni ņepleja, ta preelšč bij dsihdeht, ta Latweešču tautas laudis to arr jau labbi eemahzijuščees. Kad ar baņunehm

ņepleja to Kreewu tautas dseefmu: Deems, ņehti Keiseru, tad wišči deewabihigi ņahweja, zeppures no galwas no nehmuščhi. — Pehz tam wišči ņanahluščhi weht tilka meeloti, lungi ar walstis preelščneeleem kohpā pasčā walstis mahjā, un zitti ņemneeki laulā. — Pee galda walstis waldisčana ņawu draudēs teefas leetu-lungu apdahwinaja ar ņudraba zigaru un papiros-dohsi, un ar ņudraba matseškurwi, par pateizibu, ta wiščah arween walstis waldisčanai labprahtigs palihdsejis ar labbeem padohmeem un teefas ņreedumeem. Pehz meelasta lungi un ņemneeki wišči kohpā fatiktahs ar dachabu miščligu un preezigu ņarunnaščanohs, un gan warr isleeliht, zil labbi un gohdigi Leias muiščas walstis, kas tā krohna laudis bes leeleem lungeem pa ņewim dsihwojami, wišču pasčhi padarrijuščhi, ņe ņawu preela- un gohda-deenu pawaddijuščhi. G. S.

Medjami augli.

Dauts ņaimneeku atrohdahs Widsemme, kas irr leeli draugi laičraksteem, to tee jau ilgus gaddus nemm un ar pateilščhanu laiča, neščehlodami to maļsuminu, to tee maļsa; kaut arr dachšs paflihts gads irr juhtams, tomehr preelšč awiščem teem arween irr nauda.

Lai gan tahdu papilnam, kas nemm un laiča, tomehr maļsums buhs tahdu, kas mahjas laudis ņapulzina un tad teem preelščā laiča, un par to islaičitu atkal ņarunnajahs jeb arr islaičsta pafčati, kur kahds to nešaproht. Tā tad tahds mahjas tehws wairo ņawai ņaimei lusti un patilščhanu us laičrakstu un grahmatu laičiščhanu un zaur to tad pafdarra winneem gaiščahu prahtu. To zilweks, kas laičrakstus un zittas derrigas grahmatas laiča, wairaf pasiht pafauli un ņawu mihtu tehwiču, un wairs nau tahds, kas ņehadus un tahdus gudrineelus klauša, to tee no zitturenes stahsta, un kas nemaj nau teefa, bet til tahda ņagrabšiti un no pahgudrineefem pahrtaišita walloda. Tahds zilweks arr ņaproht, ta nekur gan nau weeta, kur ohtra gruhstus ņweedrus Kreewsemme isdalla zitteem, un ta eeraštā mihtā tehwičā nemaj tahdas gruhtibas nedabbu redseht, tā dauts tee, kas tehwiču atstahjuščhi ņeščhumā bauda. Tā tad tee ņaimneeki irr labbati, kas mahjas ņaimei preelščā laiča, ne tā tee, kas gan nemm awiščes, tomehr pasčhi ween islaiča un nedohd gahjejeem laičiht. Dibri ņmahdeht tohs gan newarr, jo tee to nedarra ņaudibas deht, bet tadeht, lai ne teef ņaščmulletas, ta wehlač lai warr eeseet; bet labbati darritu, kad pats ņaimei preelščā laičitu, jo tad tahs arr netiktu ņmulletas, bet paliktu tihras un ņaimei rastohs luste un patilščhana us laičraksteem un gaiščahs prahts. Par weenu tahdu gohda-wihru, kas tā darrija, tā teizu, tē gribbu stahstiht, jo to ne-efmu isgudrojis, bet tas pateesi notizzis.

Tas bija isgahjuščā gaddā 3ščā atwentes ņehtdeenā, kad kahdā mahjā pehz Deewa wahrdu laiča ņaime ņapulzejahs ņaimneeka istabā us laičrakstu laičiščhanu. Pee galdina ņehdeja ņaimneeks, kas bij pahraf puščmnhščā, ihstis gohda wihrs, walstis-wezzaka ammatā stahwedams un winna ņaimneče, kas bij gohda pillā ņeweete un winna wezzakais dehts.

tas 16 gabbus wezs buhdams, bija tas preefchā laffitajs. Laffichanu tas tā b:htin behra, jo jau puikas gabbōs, tad wehl flobla negahja, bet til mahzitam preefchā laffija, tas draudreis dabbuja gramatinas par labbu mahzeshanu. Un tad floblā gahja, tad bij puika strehke, jo wissweschalus wahrdus islassiht tam bij nefas. Kad mahza preefchā tam labdas farunnas laffiht, tad bij preeks klausitees, jo tad dohmaja, ta diwi runnajoht. Wezzeem, tas par wezzu wihs laffija ar dseedadamu balfi, bij gan to brihnitees un puiku usteift. Aplaht us krehfleem un sehdelteem sehdeja wihi, seewas, puifchi, meitas un behrni, ihfi falkoht, wiffi, tas til mahja ween bija, usmannigi klausidamees, to preefchā laffa.

Kad bij tahdu gabbalinu islassijufchi, tas ne wisseem faprotams, tad nehmahs mahjas-tehws woi arri preefchālaffitajs to plaschali isstahstih. Lafstajs gahja draudses floblā un uszihstigs un wehrigs floblneeks buhdams, to itt weegli warreja darriht. Til ween tas teem nepatikka, ta laikrafti us preefchu dahrgati buhschoht.

Kad laikrafti bij islassiti, tad mahjas tehws eesahla runnabt: „Kā juhs jau no laikraftteem effabt dsirdejufchi, tad tee buhs nu nahkofchā gaddā dahrgati ne tā taggad, jo pastes nauda irr pa-augstinata. Es gan lihdi schim, kamehr par faimneeku palifku, esmu arween winnus turrejis wiffus, lahdi ween bij dabujami, bet kad taggad tee dahrgati paleef, tad luhkofchu tāpat istift.“

Saimi to dsirdeht, nebija paprahtam, jo ta bij laikrafts eemihlejusees un ar ilgofchanu gaidija fwehtdeenu, tad atkal to jauna dsirdechoht. Tadeht arr Jahnis, tas bij leelais gramatneeks un laikraftu draugs, tas neween ar tahm jaunalahm istikka, bet wehl nehmahs wezzus gadda gahjumus, tas bij glihti eeseeti, laffiht, teiza: „Luhdsam, mihtais, faimneef nemmat wehl, ja ne wiffas, tad labdas, jo beschā istift mums buhs gruhti.“

Tāpat nehmahs wiffi faimneeku luhgt; bet schis smeedamees prettim teiza: „Mums jau irr wiffas mihtas un tadeht, ja wiffas 3 nespehju, nenemfchu neweenas. Jo kurras lai nemmu un kurras ne? tadeht lai labbat paleef bes ne ta.“

Jahnis tad nehmahs faimneeku luhgt, lai til nemmoht, jo to laikrafti wairaf malfajoht, to buhschoht winni wiffu famest. Un faimneekam, tas praffija, labds labbums tad teem buhschoht, winsch prettim teiza: Redfar, mihtais faimneeks, tad mums nebuhtu laikrafti, ar to tā derrigi laifu pawaddiht, tad warr buht mehsh buhtu schowalkar krogā wairaf isfchleedufchi, ne tā to masuminu, to taggad famettifim.

Tohs 135 f. f., to laikrafti dahrgati bija, abbi puifchi, Jahnis ar Behteri us puffedim preezigi fallika un dewa faimneekam. Bet schis gohda-wihrs nenehma, teidams: „Pateizohs, ta palihgu effat dewufchi; bet gohds Deewam, spehju wehl pats tohs

eegahdabt. Tiffai preezajohs, ta juhs winnus mihslojat un tadeht nemfchu nahkofchā gaddā atkal wiffas trihs, laut arr dahrgakas paliffufchas.

Wiffi pateizahs faimneekam par to, ta laikraftus teem us preefchu apfoblija, preezadamees nahkofchā gaddā no teem to jauna un wehrtiga dsirdeht.

Tahdi mahjas-tehwi, tā schis irr, gan mas atrohдах, tas fawus gahjeus tā apgabaja un zaur gramatahm, to no bihliotekas nehma laffichanai un laikraftteem, prahtigus darrija. Par fawu faimi tas newarr fuhrotees, ta teem neneffahs prahti us laikraftteem un gramatahm, tā daschi zitti, tas nemahf tā lusti wairoht, jeb arr lam nepatihf un tadeht redsamus augtus nepeedfihwo.

Tadeht gohds teem mahjas-tehweem, tas laikraftus, laut tee arr dahrgati, schogadd' apgabaju-fchi, parahidami, ta prahta zilweli muhsu laikōs bes laikraftteem newarr istift, bet ta if katram, tas gribb tahlafu flattitees, waijaga tohs laffiht.

Utrohn arri tahdus, tas dahrguma deht schogadd' atlaidufchees, zerredami to eetaupihf, bet taupoht tee ne-eerebs, ta daschā weetā bes waijadfibas wairaf iseet, ne tā tad lahds laikraftus buhtu apstellejufchi un tā fawai mahjai gahdajufchi draugus, tas if neddelas nahftu ar jaunahm un derrigahm finnahm.

Taggad atkal gadda gals naw tahf un awifchneeki fannohs, ta us jauna gadda dabujami laikrafti. Winni to nebarra fawa labbuma deht, bet tautas brahtus gribbedami gaischoht. Tadeht lam mahja un taudis, tas lai pastelle laikraftus.

R. M.

Rā zilwekus warr pasihf.

(Statt. N. 41. Beigum.)

Zimdi. Wihrs no semmas fahrtas tiffai gohdōs zimdus apwehl, tadeht winsch arr tohs nemahf wallahf. Winsch walka zimdus, tas pee winna drehbehm ne peepafs, par knappeem jeb par platteem. Kad winsch tohs apwilzis, tad winsch nesinna, to ar rohlahm lai eesahf.

Kas netihrus, faplehtus zimdus walka, irr notaunejees nabbags.

Wihrs, tas proht gehrbtees, proht arr fewis passigus zimdus ismelleht, tohs uswilkt, nest un nowilkt. Stuzzers walka knappus zimdus, tā ta ne rohku ne pirkstus newarr kustinahf, tadeht tam arr speekis ar pirksta galleem jaturra.

Speekis. Zilwels, tas tā lungs gribb eet, leel speekam til pat sohkus taifihf, tā lahjahm. Stai-gulis berse speeka pohgu pee muttes, pee waiga, un pee schohkta. Kas irr preezigs, nefs speeki pee wid-dus ar pohgu plaulstā fistdams. Nismahrschigs zilwels wiffu, tas tam zekānahf, ar speeki fitt un daufa, daschlahrt ir zittu zilweku. Lahjas; tas no rentehm dsihwo, nefs speeki paduffe. Kas wiffu

gribb apflattih, turra to ar abbañm rohñam us mugguras.

Gehrbfchanahs. Ur faprafchanu un nopetnu apdahwinahs zilwels reitti ihsti kahrtigi fawu apgehrbu turr, keefchi ween tas irr nelahrtigs. Dakteri, adwotati, ffunstneeki un t. pr. wairaf tumfchas drehbes walfa. Sihfulectu pahrdewejeem gan arr irr melnas drehbes, bet tee tahs preefch fahfahm, behrehm un t. pr. taupa, tee walfa wairaf bruhnu jeb pelleku. Wihrs, kas pehz mohdes gehrbjahs, swehteenā nemas nerahdahs, un kad kahd'reis tā noteel tad tas labbañ ar leelu rinki eet, ne tā tur, fur ar laudihm fastohpahs. Garrus fwahrkus un mehñekus bruhñā pehrwē walfa bankēeri un baggati lohpmanni.

Stahws un feija. Gekkis un lepnis zilwels galwu atpaffak mett jeb nodurr to us semmi tā pussallis. Lai gan tam deefgan labbas azzis, tad tas tomehr walfa brilli, jeb mirkschfina ar azzihm. Kad ar to runna, tad winsch isleelahs itt tā lahga nedfirbetu, to tam fakka. Blehdis stohmahs un pahrdohma wahrdus, pirms tas tohs isrunna, un neflatahs neweenam taifni azzis. Kurnigs zilwels klauifahs ar nodurtu galwu un nepazett azzis us to, ar to runna. Tas, kas par leelu wihru turras, bahsch weenu rohku starp westes pohgahm un leelohtru us mugguras. Staigulis bahsch abbas rohñas fwahrku teschās.

Beereschana. Wezzi laudis zeere atspirgschanas deht, lepmi, lai zittus reds un lai tohp redjeti, dihlā stahwedami laifu pawaddidami.

Gresnoschanaahs. Gresnoschanaahs irr preefch dascheem par preeku, dascheem darbs un dascheem flunste. Darbs winna irr preefch wihra, kas 40 gaddus wezs, kas gribb patikt, un preefch jumprawas no wairaf ne tā 35 gaddeem. Gresnoschanaahs irr sinnatniba, to teatera akteeris fawu zauru muhschu studcere. Leppodamahs feewischla gehrbjahs gauschi flikti; ta, kas kahrtibu nemihle, bes kahdas finnas un tikkai ihsta mohdes dahma sinna fawas drehbes passigās pehrwēs luhloht un lohpa jalikt, schaurumu un plattumu nospreest, isgreesst un list isfchuht tā waijadsigs, rahdiht kas rahdams un pasfehpt kas pasfehpmams. S. A.

Jauna awise.

Sem konsulenta Weinberga lunga redakzijas jauna awise „Baltische Zeitung“ (Baltijas awise) isnahkuse, ar 7. Oktobri fawu darbu usfahdama. Lai gan schi awise Wahju wallodā sarastita, tad to mehr zerram, ta ta strahdahs arri mums Latweefcheem par labbu, jo redaktors, muhsu paschu tautas dehts buhdams, fakka fawas awises pirmā numuri: „Muhsu semmes un muhsu walsts labklahschanaahs irraib, kas lai muhs weenigi wadda. Lahdā garrā strahdabami, atturrefimees no wiffahm

tautu stribdischanahm un nestaigafim zekku, kas daschu Baltijas awischneeleu nebeidfamā stribdina ar Kreewu awisehm eeweddis. Schahdi stribdini buhs daudsreis zehluschees fawa eemesla deht, bet stribdischanahs patte, kahdu pa leelafai daktai awischneele wedda, nebija tahda, kas weenprahñibu buhtu felmejuse, bet kas turprettim stribdianu starp Kreeweem un Baltijas Wahzeefcheem pawairoja un Kreewu tautas leelafas daktas ustizzibu us Baltiju, tā pawalstneezi, gremdeja. Baltiju, kas irr un gribb buht Kreewu walsts pawalstneeze, warr tikkai weenprahñiba ar Kreewu tautu fawu labklahschanoahs fasneegt. Muhsu usdewums tapehz buhs gabdashana par istrauzetas weenprahñibas un ustizzibas atjaunoschanu.“

Schahdu zekku jauna awise gribb staigah, un mehñ zerram, ta winna pehz eeffehshanas fawu apfohñijumu peepildih. L.

Grahmatu sinna.

Peo W. F. Häder lunga palikka gattawa un tāpat tur, tā arri pee Wahjas weefa drikketaja un wiffās zittās bohñes irr dabujama schahda grahmata:

So tu darri, to tu few pascham darri. Jauks stahsts, pahrtullohts no P. Puhfs. Walfs 20 kap.

Mihgas Prahweefchi. Stahsts, to pahrtulloja D. Wihtolin. — Brihñums jauks stahsts. Walfs 15 kap.

Mihgas Latw. labdorrishanas beedriba. 15tā Oktobri pulst. 3 pehz pussd. pilniga fapulze deht truhfdamu kommitejas lohjekku ikwehleschanas. Preefchneezi ba.

Labbibas un zittu prezju tirgus,

Mihgā, 13. Oktober. 1872.

M a l f a j a p a r :			
1/2	tschtw. jeb 1 rubru	kweeschu	4 r. 75 L
1/2	" " 1 "	rubju	3 " 40 "
1/2	" " 1 "	meeschu	2 " 20 "
1/2	" " 1 "	ausu	1 " 40 "
1/2	" " 1 "	rupju rubju miltu	2 " 30 "
1/2	" " 1 "	bihdeletu rubju miltu	13 " 60 "
1/2	" " 1 "	kweeschu miltu	5 " 30 "
1/2	" " 1 "	meeschu putraimu	3 " 30 "
1/2	" " 1 "	grillu putraimu	— " — "
1/2	" " 1 "	ausu putraimu	— " — "
1/2	" " 1 "	firnu	3 " 25 "
1/2	" " 1 "	kartuppeku	1 " — "
1	puddu	feena	— " 60 "
1/2	jeb pohdu	bfelses	1 " — "
1/2	" " "	appinu	— " — "
1/2	" " "	fweefta	5 " 25 "
1/2	" " "	tabbala	1 " 40 "
1/2	" " "	krohna linnu	— " — "
1/2	" " "	brakka	— " — "
10	puddu jeb 1 biraw.	krohna linnu	50—54 " — "
10	" " 1	brakka	— " — "
1	muzzu linnu fehlu		10 " 50 "
1	" " Riku lasdu muzza		10 " 50 "
1	" " egju muzza		9 " 50 "
10	puddu (1 muzza)	farlanahs fahls	6 " 25 "
10	" " "	rupja baltahs fahls	6 " — "
10	" " "	smalkas baltas fahls	6 " — "

Lihps 13. Oktober pee Mihgas atnahkufchi 2084 luggi un aishahjuschi 1937 luggi.

Atbildedams redakcehrs: A. Zeitan.

Bendes meita.

(Statt. N° 40.)

Brahlis nu nahza ar faweem kalpeem, kurreem tas noteefafchanas darbs bij ja-isdarra.

Winfch peenahza un mahsai gribbeja rohku sneegt. Bet Anne atgreesahs no winna un negribbeja redseht, kà winfch ar teem bendes kalpeem us noteefafchanas weetu gahja.

Stunda bij klast. Anne eegahja mahjā, apgehrbāhs pehz fahrtas un tad arri dewahs us to nelaines weetu.

Tē nu tabs breefmigahs karratawas stabweja preefch winnas azzim. Diwi augsti meeti un widdū garschs schkehrs balkis. Treppes arri jau bij peeliktas.

Annitei palikka melns preefch azzim. Winna krita semmē pee weena meeta un aplahja fawu waigu ar rohlahm. Ta winna sehdeja ilgu laiku un wehrā nenehma, ka plazzis ar laudim peepildjahs, kas bija nahfufchi flattitees, kas tē notifchoht.

Anne bij tā kà atrauta no pasaulēs un Deewu luhdja. Bet klau! peepeschi zaur gaisu flanneja: bim! bim! Tas bij nabbagu grehzineeku pulkstens!

Winna dohmaja, ka laudis warreja dsirdeht, kà firds tai pufsteja.

Tad weena balss fazzija: „Nu winni nahf no zeeuma un kaphj us nabbagu grehzineeku ferri.“ Anne fawā garrā mannija, ka wiffi zilweki us winnu flattija. Winnai likahs, itt kà no wiffahm pufsehm smaggi almini us winnu kristu un ta ne-ee-drohsehinajahs fawu galwu pazelt.

Nu leela speefchanahs un trohfnis bija. Anne pazehla fawu galwu un redseja garru kauschu rindu. Bende farlanas drehbes spihdeja kà affinis. Plintes un sehbinī bij redjami un puikas un meitas preefchā tezeja.

Un winni arween tuwal' un tuwal' tai peenahza klast. Weens polizejas saldats tai pawehleja ar bahrgeem wahrdeem, lai uzzehotees. Bet Annei likahs, itt kà par almini buhtu palikkufi. Winna newarreja pazeltees un fazzija: „Laujat mannim tē palikt. Es esmu nabbaga Jahna bruchte un winnam labprakt beidsamo reis gribbetu ar Deewu! fazzibt.“

Polizejas saldats beidsiht tad arri palikka meerā.

Nu weena ohlnize atwehrāhs kauschu pulkā un zaur seho ohlnizi nahza tee trihs nabbaga grehzineeki ar pelleheem krelleem. Jahnis staigaja widdū. Anne dsirdeja ka laudis fchufsteja: „kas tas par flaitu zilweki! Skahde ka winnam jamirst pee karratawahm!“

Un Jahnis arri teescham starp teem abbeem blehscheem isskattijahs itt kà fwehts. Mahzitajs winneem gahja lihdsās, frusts rohka. Tā laikam engeli grehzineekeem ees lihdsās, kad winneem buhs ja-parahdahs Deewa sohdbas krehflu preefchā!

Wiffi nu apstahjahs ap karratawahm: teefas

fungi, bendes, tee nabbagee grehzineeki widdū, saldati un wifsapfahrt kauschu pulks. Us pascheem lohkeem puikas bij uskaphufchi.

Anne bij pazehlfusehs un redseja Jahni sewim pretti stahwoht. Winnam tas pufku kufchis bij rohka un tad Anni redseja, tad to pufku kufchki speeda pee fawahm bahlahm luhpahm. Tad atkal ilgi, ilgi usskattija un Anne tam mihti metta ar azzim.

Spreedums wehl reis tikka preefchā lassihhts, ka teem trim sagteem zitteem blehscheem par mahzibu un par baidifchanu trihs deenas un trihs naktis pee karratawahm buhschoht palikt un ka tad tohs turpat sem karratawahm buhschoht eeratt.

Tad teefas preefchneeks lohzinu falausa par spreeduma apstiprinafchanu un atkal atskanneja nabbagu grehzineeku pulkstens.

Mahzitajs wehl reis luhgsehanu flaitaja, kamehr tee trihs nabbagee grehzineeki us zekkeem gulleja. Anne arri nomettahs zekkos un wiffi flattitaji wifsapfahrt schnuksteja.

Anne redseja, kà mahzitajs Jahnam to frustu pasneedsa, kà Jahnis frustu butfchoja un to tad winnai rahdija. Wiffahm firds fahpehm par spihstu Anne tal atskahrta, ka no frusta laipnigs mihtfch Maja wehsminfch iszehlahs un tai tabs breefmigahs fahpes remdeja.

Bet Jahnis flattija us frustu un tad drohscheem sohleem uskapha pa treppehm. Bende arri uskapha un nu tas breefmigs gals bij klast.

Anne flakti eebrehzahs. Winnai bija, itt kà firds tai pufchu truhktu.

Polizejas saldati winnu aisdinna un winna dsirdeja, kà laudis teiza: „Weddat to traklo meitu prohml!“

Bet Anne speedahs zaur laudim, eefrehja meshā un tad tahkal, kamehr fawā mahjā un fawā kambari tikka un bej samannas pee semmes krita.

Ilgi winna tā bij gullejufi, kad brahlis eenahza. Isbailes mahsas deht to no sohda weetas bij atdsinnufchas. Winfch wehl bija fawā breefmigā bendes mundeerinā ar farlanu mehteli.

„Eij prohml! eij prohml!“ Tā Anne brehza, ar rohku winnu atgruhsdama.

Winfch aigahja, bet drihs atpakkal nahza ar eerastahm mahjas drehbehm, zekkos mettahs mahsai lihdsās, apkehra winnas rohkas ar fawahm rohlahm un to usskattija ar nostummufchahm azzim.

„Annite mihta, ta jau nau manna waina, ka mums tahdas raises japeedfihwo. Es wehl ar Jahni zeeumā esmu runnājis un meh kà draugi effam schkibrufchees. Ja tas teescham teefa, ka winfch nau wainigs un ja winna bewainiba nahs gaismā, tad fawu ammatu atmettu. Baldees Deewam, ka Jahnis ar Deewu falihdsinahts aigahjis. Anne, nedufmo mannim, ka fawu peenahkumu esmu darrijis!“

Annes firds mihtstinajahs prett brahli. Tā winnam krita ap kaku un raudaja.

Wiffadas dohmas nabbaga meitai prahtâ schahwâhs, kad winnâ deenâ kluffu sawâ kambartina us gultu gulleja, fur brahlis to kâ behrnu bij neffis.

Anne atgahdinajahs, ka Jahnis weenreis par to bij schehlojees, ka gohdigâ kappâ nedrihfftoht duffeht. Winsch gan sinnams nepagebroht weetu kappsehtâ, fur tahs peemineschanas sihmes stahw un tee frusti ar gohda- un teiffchanas-wahrdeem, bet gribbetu gulleht, fur Anne labpraht warretu aiseet un daschureis us winna kappu wainaku likt un Deewu luhgt preekschwinnâ dwehseles.

„Tawa wehleschanahs notifs!“ tã Anne issauzahs un uslehza no gultas. „Tewi dshwodamu man' bij ja-atstahj zilweku rohlâs, bet tewi mirruschu es atfal panemschu sewim! Lihki Jums ilgal' nebuhs apgahniht! Es tak esmu stipra meita. Wai tad es sawu mihtako nespehtu kappâ nest?“

Un nu Anne wissu pahrdohmaja un sawâ garrã eetaifija. Winna islikthahs meeriga un stipra, ehda un dshera un wakkarã gahja gulleht, itt kã ilgu laitu meegam gribbetu wehleht.

Pehz pufdeenas winna jau wissu kluffumã bija fataisijusi un prett pufsnakti, kad kluffums mahjã un laukã walbija, tad meitene uszehlahs.

Winna kluffihtinam lihda is mahjas un sewim apgahdaja tohs waijadsigohs rihkus un tad gahja birsite. Tã starp zitteem kohleem stahweja flaishts ohsols, flaishts un aughts, tas pats kohls, kas senal' winnu laimi bij pafargajis. Puffites auga wiss apfahret un aprinkodamõs fruhmõs lagsdigalla pohgoja.

„Tã lai irr taws kaps, mans Jahni!“ tã Anne fazzija. „Skaishtaku weetu nau neweenam tur lepnã kappsehtã.“

Un nu meitene dedfigi fahka raft. Neweens winnu nekaweja. Putnini ween isbihjuschees brihnidamees stattijahs is sawahm ligsdahm un no karatawahm wahrnas krahza, kas laifam jau us sawu kaupijumu bij krittuschas.

Sweedri razzejai pilleja no peeres. Winna par to nebehdaja un arween us preekschu rakka, lihds kamehr dshku un plattu kappu bij israktusi. Mehnes stattijahs is padebbescheem, itt kã par jaunefles darbu preezadamees.

Nu Anne bedres puffi pildija ar fakkumeem un jarreem, ko jau agral' bij apgahdajusi un baltu smalku palagu likka wirfã, ko patti bij audusi.

Teescham, ta bija smalka un flaisht gultina.

Bet Annes mihtakam tal nebij wehlehts, schiunt gultã duffeht. Un prohti tas nahza tahdã wihje.

Tas grubtakais darbs wehl atlikka. Anne ar mohltahm kuhlahs us fohda weetu, jo winna bij gaujschi peekluffusi. Pehrkon's ruhza tahlumã un kad winna us karratawahm stattijahs, tad sibbins apspihdeja nabbagu pafahrtu grehzineeku bahlus waihus. Winni breefmigi isstattijahs sillã gaisminã, tas tohs apspihdeja. Wahrnas krahza un Anne

patti arri eebrehzahs ais leelas isbihjafchanahs un krittã zekõs.

Tã winna arri palikka drusku schaubiga, wai tas effoht pareist, ko gribbeja darriht. Bet schaubifchanahs driht issudda itt kã kehms. Wai tad winnas nabbaga Jahnihts nebij beswainigs? Wai sawu dwehfeli nebij masgajis pestitaja affinis? Kam tad winnai Jahna meesa nebuhtu ja-aptinn ar mihtstu palagu un ja-eeleef kluffã, dshetra kappinã?

(Us preekschu beigumẽ.)

Appini un meeschi.

(Berthold Auerbach.)

Seedinam bij labs prahts pee Frantscha, kas gudrakas semmes kohpschanas dehl pee winna padohmu melleja. Franzis Seedinu labpraht fatikka, gan gohda dehl, gan arri tadeht, ka Seedinusch winnu nekad nesohboja un tam winna flinkumu nepahmetta, kã zitti zecmineeki mehdsã darriht.

Kas kreetni nestrahda, tam ihstais preeks truhst, kaut arri wiss winnam buhtu papilnam. To paschu arri Franzis peedsihwoja.

Gan weena gaischa swaigsne bija, kas scho garigo tumshbu neretti aishsinna, prohti Maddaka, ko jauneklis no wissas firds mihtoja. Un tal daschureis winsch tã kã bihjahs, ar Maddaku apprezetees. Winnam bij bail, ka seewas tehws winnu turrechoht itt kã wehrgu un ka winnam Almintinam atbildesehana buhschoht jadohd par katru stundu un par katru darbu. Daschureis atfal winsch zerreja, ka atfal muddigs un preezigs palikschchoht, kad Maddaka winnam peederreschoht.

Schi zerriba deemschehl nemas stipri nebij fahnota. Jo wezzais Almintinusch jo deenas palikka jo nihtaks. Winsch par kashahm neko negribbeja sinnahht un wisspirmal' pagehreja, lai Franzis Seedinam wissu draudsibu atfaktoht.

Franzis spihstedams wehl leelaku draudsibu ar Seedinu zehla un turklahht daschadu neeku deht us pilksehtu brauzã, par ko Almintinusch wehl wairal' apskaitahs.

Weenreis Almintinusch Frantscha mahiti apmelleja. Franzis sawa ceradduma pehz kambari zigari pihpeja.

Mahte schehlojahs, ka dehts tahds sawads effoht. Laifam gan buhschoht wahjsch.

Almintinusch atbildeja, ka flinkums winna weeniga fehriga effoht. Lai dehlam nekaujoht, zigares pihpeht. Pihpetajis newarroht lahgã strahdahht. Franzis smirdoht ais kuhtribas. Winsch no rihta septinreis gultã apgreeschotees apfahret.

Kad Franzis to dshideja, tad durwis rahwa walkã un brehza:

„Sakkat mannim to wehl reis, kad pats klahht esmu!“

„Kapehz ne?“ — tã Almintinusch — „tu effi weens flinkis!“

„Ja Juhs nebuhtu mannas Maddakas tehws, tad Juhs taggad kã maifs gulletu pee semmes!“

„Nu, nu! Tad taf mannim arri wajjadsetu flabt buht! Sinnams, tewim spehta netruht. Tu effi isdussejees. Bet deht mannas Maddakas eemeer-najees. To tu nedabbusi. Mehs effam schkirti. Gij tu sawu zektu, jeb gulli pa zektu, kà gribbi. Es ar sawu meitu, mehs eesim zittu zektu.“

Mahte abbus wihrus apkluffinaja un Franzi eegruhda kambari. Tad winna Almintinu pawaddija abrà un deht wehl dsirdeja, kà mahte fezzija.

„Labbat puischa pafaulè nau kà mums Franzis.“

„Warrbuht“ — tà Almintinisch — „winsch mannim par daudj labs. Mannim tahds labbajs nederr.“

„Es effoht flinkis!“ tà Franzis apskaites issauzajs, itt kà Almintinisch winnam to leelako netaisnibu buhtu padarrijis un itt kà wezzam peeklah-tohs, peedohschanu no winna isluhgtees.

Bet Almintinisch nestattijajs wis atpakkat un Franzis winna mahjà wairs nenahza. Retti ween un sagschus jauneklis sawu lihganwinu redseja. Un Maddaka arween bij flussu un noskummusi, par naidu stary tehwu un stary mihtako behdadamahs. Un wai tad arri schim naidam labs gals warreja tikt?

Weenreis Franzis tai fuhdseja, ka firds winnam tahda behdiga un ka winnam nekahda ihsta preeka ne-effoht.

Maddaka cedrohshinajajs atbildeht: „Wai ta ne-buhs ta waina, Franzi mihtais, ka tu ihsti neko nestrahda?“

Schi walloda muhsu wihrinam nemas nepatikka un winsch eebrehsjajs: „Tad arri tu mannim, pahremetti, ka flinks esmu?“

„To jau ihsti nesakku, bet“ —

Bet Franzis tai nelahwa tahkat' runnaht un apskaites schkibras no mihtakahs.

No scha laika Maddaka wairs ne-cedrohshinajajs, par scho leetu runnaht. Franzis sawà firdi gan atskahrt, ka winnam wairat' jastrahdajoh. Bet winsch no ta bihjajs, ka laudis fazzischoht; Ne! nu tas Franzis taf beidsiht muhsu mahzibu peenehmis un darbigis palizzis. Tà dohmadas Franzis arri us preekschu kreetni nemas nestrahdaja, tà ka gandriht islikkajs, itt ka us kahdu laiku ween sehrst buhtu nahjis un itt ka winnam par katru darbu, fo strahdaja, ihpatti pateilshana nahtohs.

Daschureis gan winnam tahdas dohmas prahtà schahwahs, ka winnam taisni pee Maddakas tehwa buhtu ja-eet un jafalka: „Almintin, Dums irr taisniba, lihds schim gan flinks esmu bijis, bet gan redsefet, us preekschu strahdaschu tiffuschi.“

Bet schahs prahtigas dohmas peedubrads pee zitahm dohmahm, prohti ka Almintinisch winnu ne-tad par pilnu strahdneeku ne-usskattischoht, lai arri deesinn kà buhschoht publetees un tà tad winsch eegrimfchoht tahdà beidsamà wehrdsibà, ka wijs zeems par winnu buhschoht smect. Sinnams, ja winsch nekad kà flinkis nebuhtu isturrejees un flinka wahrdu nebuhtu pelnizees, tad winnam no tahdahm leetahm

nebuhtu bijis jabihstahs. Winsch nodeewojajs, kà tas wijs nelaimigakais zilweks effoht un wehlejajs, kaut wehl buhtu karradeenestà. Saldats taf stahwoht sem stipras pawehleschanas. Wirneekam ween japaklaufoht, ne wis schahdam tahdam semneekam, kà tè Baltzeemà. —

Ar tahdahm dohmahm kaudamees Franzis kahdà jaukà rihtinà seereja birsite zeema turumà. Paschulail' Almintinisch ar Maddaku pa zektu nahza. Franzis flehpjajs ais kohka un dsirdeja Almintinu tà ar meitu runnajoh.

„Kad weffels zilweks flinko itt kà Franzis, tad par deedelneeku turrams. Tahds deenu saglis dohma, ka deesinn zil labs irr, tadeht ka neweenu ne-apsohg. Winsch guft us wehderu un weenumehr brehz: af zil labs, zil gohdigs esmu!“

Franzis ar duhri draudeja un gribbeja breht un lahdeht, bet balis nenahza laukà ij rihtles. Winsch ar stihwahm azzim skattijajs gaisà un pats nesinnaja, kas ar winnu bij notizzis. Winnam bija apfirdi, itt kà tahds tam ar zirwi pa galwu buhtu zirtis. Beidsiht winsch fanehmahs un ar atreebschanahs dohmahm schaka darbotees. Winsch labpraht zaur kahdu warrenu darbu gribbeja parahdih, zil leela netaisniba tam padarrita tiffusi. Daschureis winnam tahs dohmas prahtà nahza, zaur nepeekusfuschu strahdaschanu parahdih, ka ne-effoht wis tas flinkis, par kahdu Almintinisch to turreja. Bet par kahdu laiku schahs pafemmigas dohmas atkal pametta. Winsch taf bija saldats. Wai muschikeem par winna gehdu buhschoht spreest? Winnam gan sinnams stary scheem zilwekem bij jadsihwo. Bet wai tad tadeht winneem nebij ja-apferr, ka winsch labbats effoht ne kà prafts semneeks? Tapehz beidsiht tas winnam islikkajs tas wijs labbakais padohms, winneem spihdeht. Paschà ptauschanas laika, kurrant parih bij ja-eesahf, winsch gribbeja ar swehtdeenas drehbehm puschtohts un zigari smehledams pa tihromeem un pa zeemu apkahrt klendereht, kamehr wijs zeems to buhs peeluhdsis, ka to par flinko turrejis. Bet kà tad kautini lai tizz, ka winsch darbu mihtotajs irr, kad winneem flinkumu ween preeksch azzim stahdu?

Franzis tahdà wihse warrbuht wehl ilgu laiku ar sawahm dohmahm buhtu kahwees, ja peepeschi Maddakas balis nebuhtu atskannejusi: „Franzis, fo tè dari?“

„Es padohdohs flinkumam,“ — tà jauneklis skarbi atbildeja. Bet meita apkehra winna rohku un teiza:

„Merunna wis tà. Tu sewim zaur to pahri darri.“

„Es? Kas mannim pahri darroht? Manni gohda ar deedelneeka wahrdu un es arri par deedelneeku gribbu buht. Wai arri netizzi, ka flinkis esmu?“

„Ne, Deews irr mans lezineeks, ka to netizzu. Lai laudis ptatpa kà gribbedami. Wahrdi jau ne-kohsch. Es labbat' pasihstu taru firdi. Tu tit ween

deht fawahm saldatu eerafchahm femneeku dšihwē til ahtri newarri eekultees. Es tawu ſirdi paſihſtu. Tu laikam ſchinnī pfaujamā laikā laudim gribbi parahdiht, ko ſpehji. Bet es tewi luhdsjohs, neſtrahda parleeku, tew' ar femneeku darbu atkal no jauna ja-apraddinajahs. Zilweks driht warr wahjſch palikt, kad pahrat' ſtrahda."

Schee wahrdi Frantscha fawihufchu ſirdi brihnifchligi atſpirdſinaja. Maddakas miſhleſtiba winnam taiſni eepihdeja ſirdi.

Nu arri Maddaka aiſmirſa fawas behdas, kad fawa miſtaka preezigu waigu redſeja. Un behdas tai jau nebij truhufchahs. Kad tehws un bruhdgans naidā, wai tad bruhdei ſirds nebuhs ſahpeht? Tomehr Maddaka arween zerreja, ka abbi wihri fawu wezzu draudſibu atkal atjaunofchoht un to jaunu naidu aiſmirſiſchoht. Tehws tai nekad ihſti nebij aiſleedsis Franzi fatikt un iſlikfahs, itt ka winſch par to neko neſinnatu, ka abbi wehl draudſibu turreja. Franzis gan prett Almintinu leelijahs, bet tomehr pehz to dſinnahs un to kahroja, ka atkal pilnā gohdā preeſch Maddakas tehwa warretu ſtahweht.

Preezigi un lihgsmi Franzis taggad ar fawu Maddaku parunnajahs, ut kā pagahjuſchōs labbakōs laikōs. Maddakai Frantscham bij jaſtaſta katrs taunſ wahrdz, ko tehws, par winnu bij runnajis. Agral' Franzis par to gauſchi taunigs buhtu palizzis. Taggad winſch meerigi klaufjahs un paſmehjahs ween. Kad Maddaka ſtahtſija, ka tehws no winna neko negribboht ſinnaht, kamehr winnam ſaldatazeppure buhſchoht uſ galwu. tad Franzis zeppuri nonehma no galwas, to kahdu laiku apſkattija un tad atkal uſlikfa uſ galwu. Wehl Maddaka ſtahtſija, ka wezzakajs Klaws, kas jau ſenn pehz winnas prezzaja, no tehwa gauſchi teekoht mihtohſ, tapehz ka uhdens ſahbaku apmellojoht un apſkadejoht fur til ween warroht un ka tehws meitu weenumehr pahrrunnajoht, lai Klahwam paleekoht par ſeemu.

Arri par to Franzis ne-apſkattahs un beidsjoht ſazzija winſch uſ preeſchu tā iſtureſchotees, ka tehws ar winnu pilnā meerā buhſchoht buht un ka ne-weens par ſlinli winnu wairz nebuſchoht noſaukt. Kad Maddaka winnu luhdſa, lai ſchōhs tumſchus wahrdus iſſkaidrojoht, tad Franzis paſmehjahs ween, bet neko neſazzija.

"Kur tawſ tehws gabjis?" tā Franzis praſſija.

"Uſ tihrumu, tur mundegā, ja Deews tauſ, meeſchus ſahſim pfaut.

Paſchulail' Almintinſch no taſleenes palikfa redſams. Franzis winnu labpraht negribbeja fatikt. Winſch tadeht ſchſibras no Maddakas un pa zittu zekku gabja uſ mahju. —

2. Nahts darbs.

Mahjā Franzis iſlikfahs nemeera pilns. Mahte

Driktehts un dabujams pee bilſchu un grahmatu-driketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-baſnijahs.

brihnidamees redſeja, ka winſch ſewim leelu maiſes gabbalu nogreeja un ſeſchā bahſa. Kad mahte praſſija, kam tā darroht, tad Franzis teiza, ka winnam nahti daſchureiſ kahroſchana pehz maiſes uſuahkoht. Mahte galwu krattija, bet Franzis gabja uſ ſchuhni un tur darbojahs, lai gan nahts jau bij tuwumā. Beidsjoht winſch iſluhdſahs tehwa zeppuri. Winſch to par peeminneſchanu ſawā kambari gribbiht palahret. Mahte to ahtri atneſſuſi un dehlam uſ galwu likuſi leelijahs, ka Franzis ar tehwa zeppuri daudſ labbat' iſſkattotces ne kā ar ſaldatu zeppuri. Franzis errigs palizzis tehwa zeppuri rahwa no galwas un ſaldatu zeppuri atkal uſlikfa uſ galwu. Tomehr tehwa zeppuri mahtei nedewa wis atpakkaf.

Nu Franzis wairal' reiſahm zaur zeemu ſeereja. Winſch brihnijahs, ka lautini wehl negribbeja gulleht eet. Winſch buhtu wehlejees, ka zeemineekeem itt kā ſaldateem noliktā ſtundā gulleht buhtu ja-eet. Bet tā tē jau nebija. Katrs pehz pateiſchanas gabja gulleht, kad gribbeja.

Kahdu laiku Franzis ſehdeja preeſch fawas mahjas uſ benka. Tad mahtei labb' wakkaru ſazzijis gabja pee meera.

Beidsjoht wiſſā zeemā kluffums walidija. Mehnes preeſch puſſnahts nebij gaidama.

(Uſ preeſchu wehl.)

D ſ i r k ſ t e l e.

Gahdeli zilweekeem daſchadi
Katram tee bijuſchi ſawadi:
Mahjitajs gahda par tizzibu,
Waloneks par tautas brihwibu,
Prahtneeks par gudri mahzibu,
Tautas wibri par tautibu,
Maſtneeki un dſeeſmneekt
Par gudribu, par mulki'u.

Laiminſch. Kā tew ſchi dſeeſma patihl?

Tunnis. Pawiſſam nepatihl. Ta neſakfa, kas ſohbugallam jadarra.

Laiminſch. Sohbugals neka nedarra; tas lihds ar Peterburgas awiſehm aiſmidſis.

Tunnis. Bet kad winſch uſmohſtohs, kahbus darbus tad winſch uſſahktu.

Laiminſch. Tas weegli noprohtams: winſch karrotu prett tumſu, prett netikumeem un wihreem, kas tautu uſ nezekeem gribb weſt jeb tautas uſtizibu neleetigi walka; bet zilweku neweenu winſch ne-aiſkehrtu, bet ta darbus un zentemus peſohbotu, ja tee netikli un nederrigi.

Tunnis. Bet ja puikas nedarbus darritu?

Laiminſch. Winſch paſmeetoſhs, jo wihrs ar puikahm ne-eelaiſchahs.

L.

Atbilledams redaktohrs A. Leitan.

No Benſures atwelehts.

Rihgā, 12. Oktober 1872.